

De Noordpool en het Internationale Recht

Erik J. Molenaar

Deputy Director, Netherlands Institute for the Law of the Sea (NILOS)

Professor, K.G. Jebsen Centre for the Law of the Sea (JCLOS), UiT The Arctic University of Norway

e.j.molenaar@uu.nl

Universiteit Utrecht

Overzicht lezing

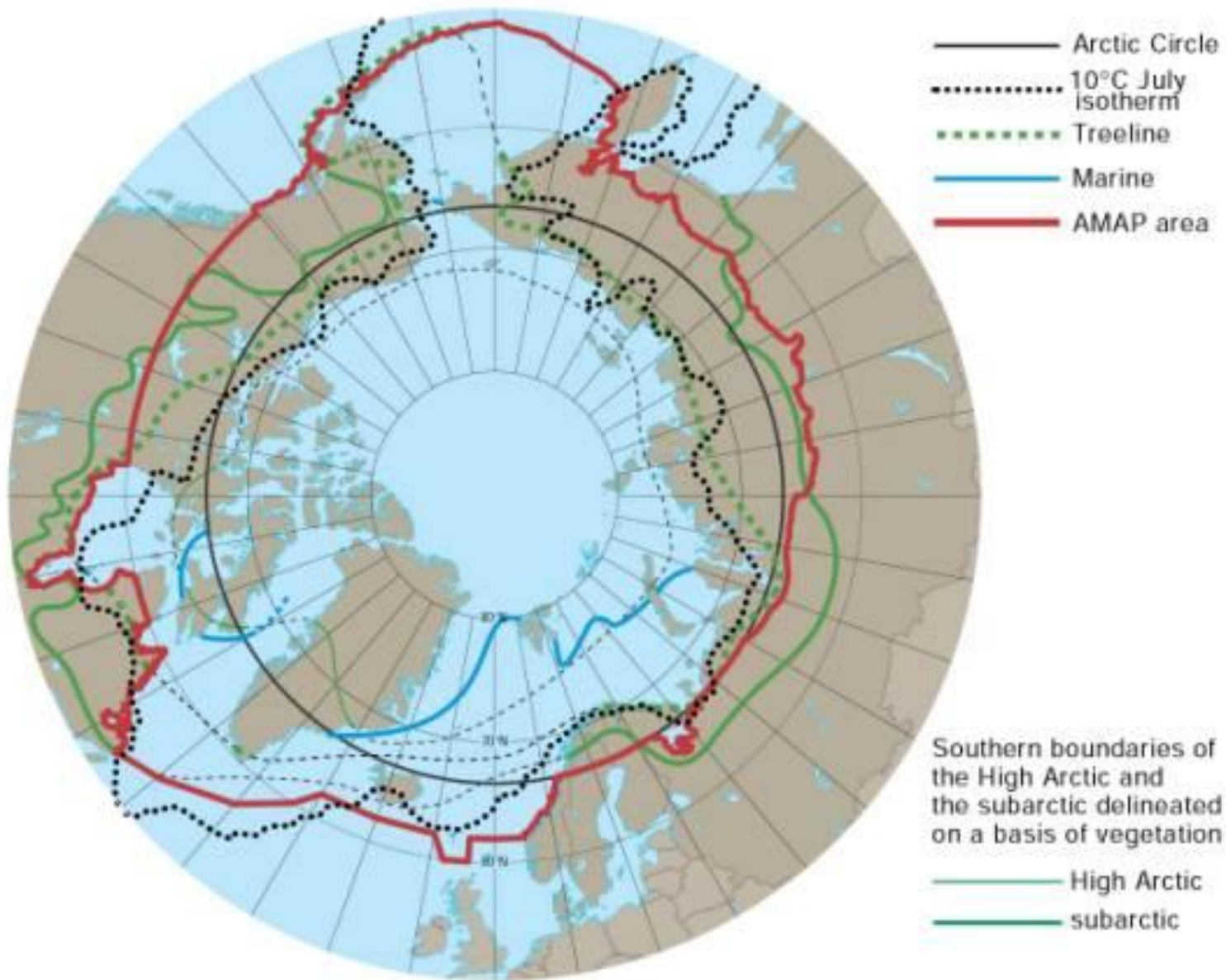
- Inleiding
- Ontdekking en exploitatie
- Ontwikkeling internationaal raamwerk Noordpoolgebied
- Belangrijkste internationale geschillen Noordpoolgebied
- Maritieme zones en grenzen in het Noordpoolgebied
- Het internationale recht en het Noordpoolgebied
- De Arctische Raad
- Onderhandelingen visserij in volle zee centrale Arctische Oceaan

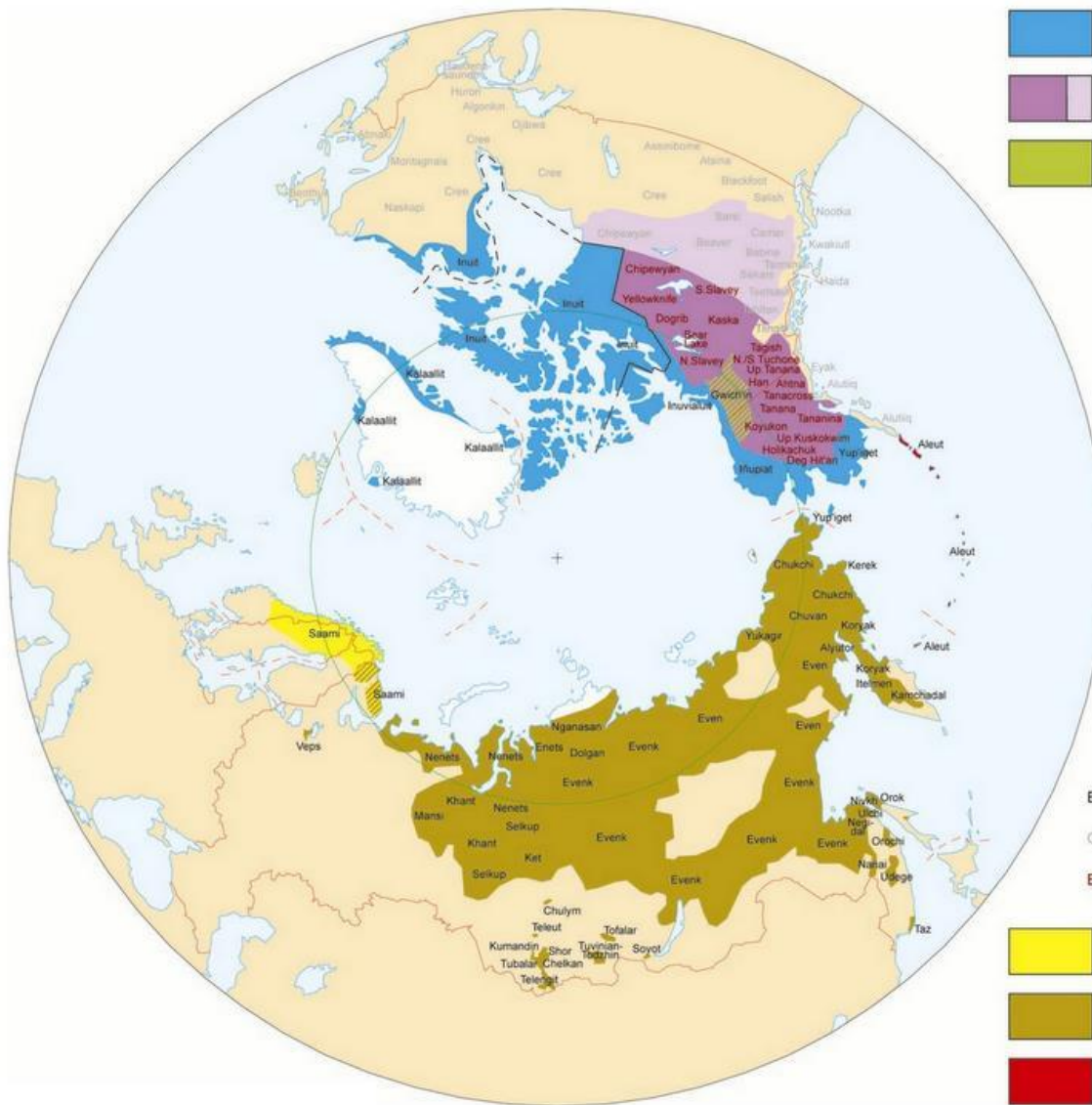
Inleiding

- Definities
 - Geen algemeen aanvaarde definities voor de Noordpool, diens zeegebied, en de (centrale) Arctische Oceaan (drie Oceanen...)
 - Arctische staten (8): Canada, Denemarken, Finland, IJsland, Noorwegen, Rusland, de Verenigde Staten en Zweden
 - Arctische kuststaten (6) en kuststaten centrale Arctische Oceaan (5)
- Iconische soorten
- Aanzienlijk aantal inheemse volkeren
- Klimaatverandering
 - Stijging luchttemperatuur 2 x zo snel als mondiaal gem.
 - 'Snelle' smelt Groenlandse ijskap
 - Snelle afname in [omvang en dikte zeeijs](#)
 - Uitgebreide kusterosie & ontdooiing permafrost etc.

- Inuit Circumpolar Conference (ICC)
- Arctic Athabaskan Council (AAC)
dark: area of potential member communities (north of 60°)
light and dark: Athabaskan cultural area
- Gwich'in Council International (GCI)

Permanent Participants of the Arctic Council

Permanent participation is equally open to other Arctic organizations of indigenous peoples with majority Arctic indigenous constituency, representing:

- a. a single indigenous people resident in more than one Arctic State; or
- b. more than one Arctic indigenous people resident in a single Arctic State.

- indigenous peoples represented by the Permanent Participants
- Other indigenous peoples living in Arctic Council member countries (for USA: only Alaska)
- Potential member groups of the AAC. The AAC represents selected communities, not peoples.

- Saami Council (SC)
- Russian Association of Indigenous Peoples of the North (RAIPON)
- Aleut International Association (AIA)

courtesy of Norwegian Polar Institute/W.K. Dallmann [4]

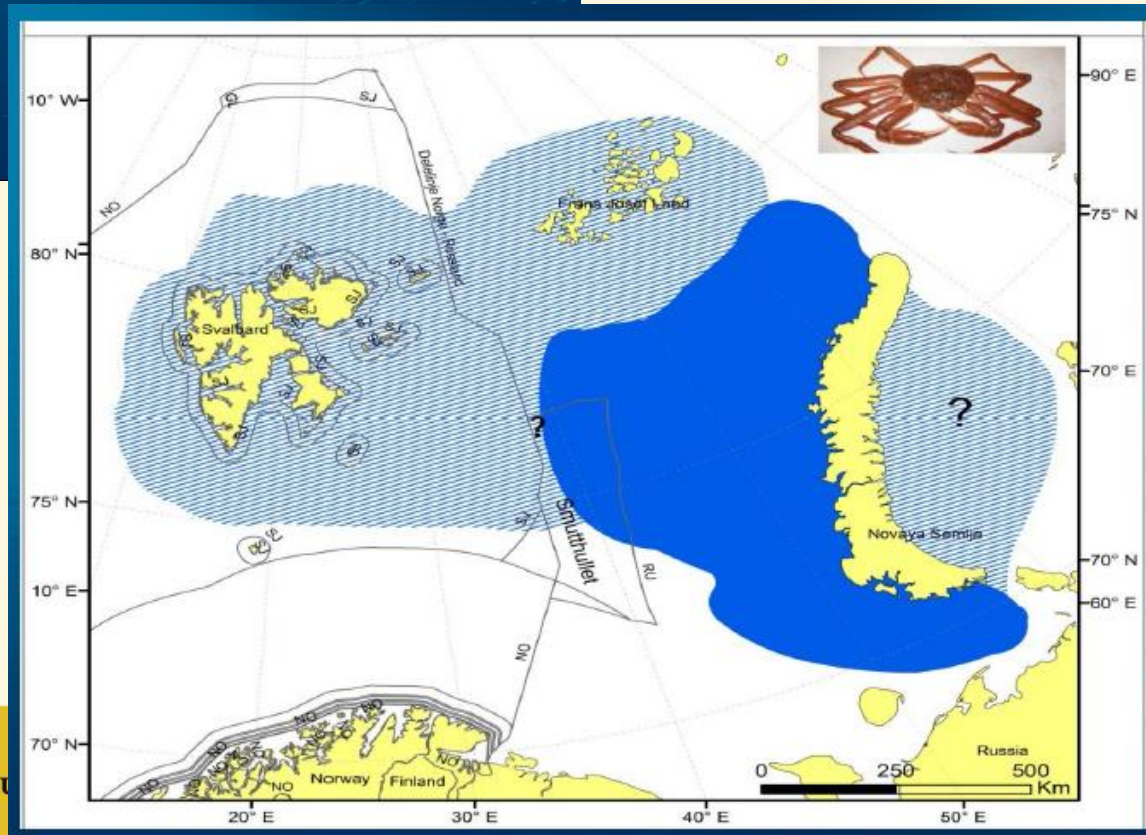
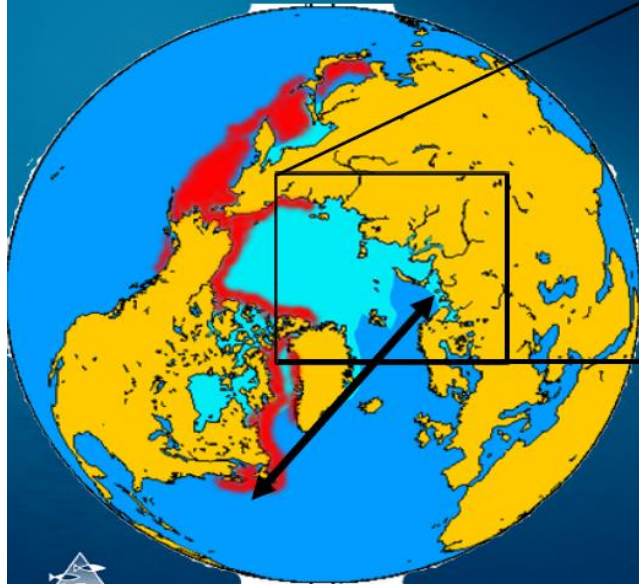
Inleiding (verv.)

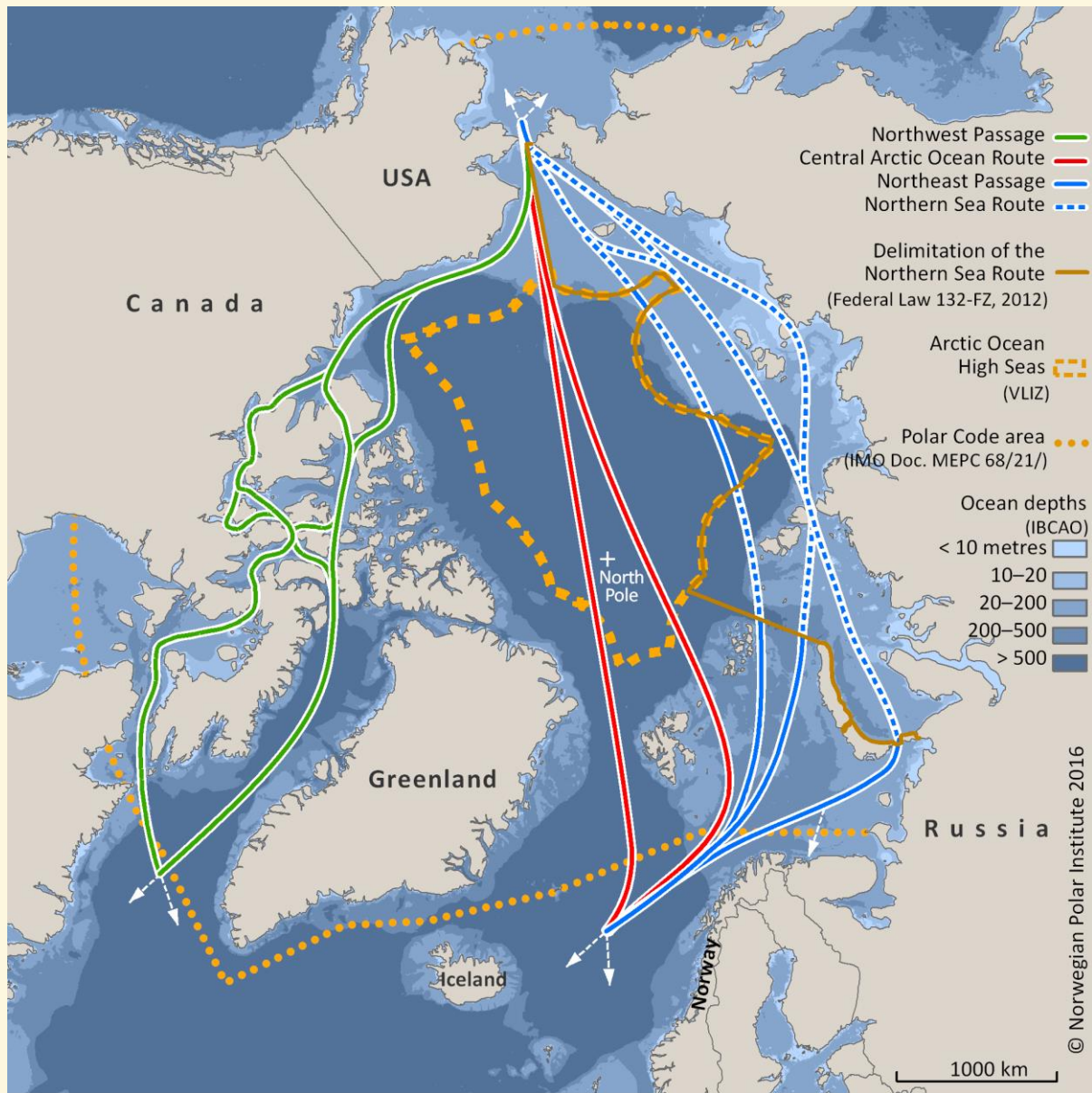
- Wijdverspreide verontreiniging tijdens Sovjet tijdperk (o.a. radioactief afval & lekkage oliepijpleidingen)
- Grensoverschrijdende luchtverontreiniging (o.a. POPs)
- Opzettelijke en toevallige introductie vreemde invasieve soorten
- Maar ook kansen
 - Trans-Arctische scheepvaart
 - Verspreidingsgebied visbestanden verschuift naar poolgebieden

From where ?

Ontdekking en exploitatie

- Noordpoolgebied sinds lange tijd bewoond
- Zoektocht naar (noordoostelijke) route naar Azië
 - Bijv. Willem Barentsz (Spitsbergen; 1596)
- Exploitatie fasen: 'boom-and-bust'
- Race naar de Noordpool
 - Fridtjof Nansen en de *Fram* (1893-96)

Routes taken during the 1893–96 *Fram* expedition:

Red line: *Fram's* route eastward from Vardø along the Siberian coast, turning north at the New Siberian Islands to enter the pack ice, July–September 1893

Blue line: *Fram's* drift in the ice from the New Siberian Islands north and west to Spitsbergen, September 1893 – August 1896

Green line: Nansen and Johansen's march to Farthest North, 86°13.6'N, and subsequent retreat to Cape Flora in Franz Josef Land, March 1895 – June 1896

Purple line: Nansen and Johansen's return to Vardø from Cape Flora, August 1896

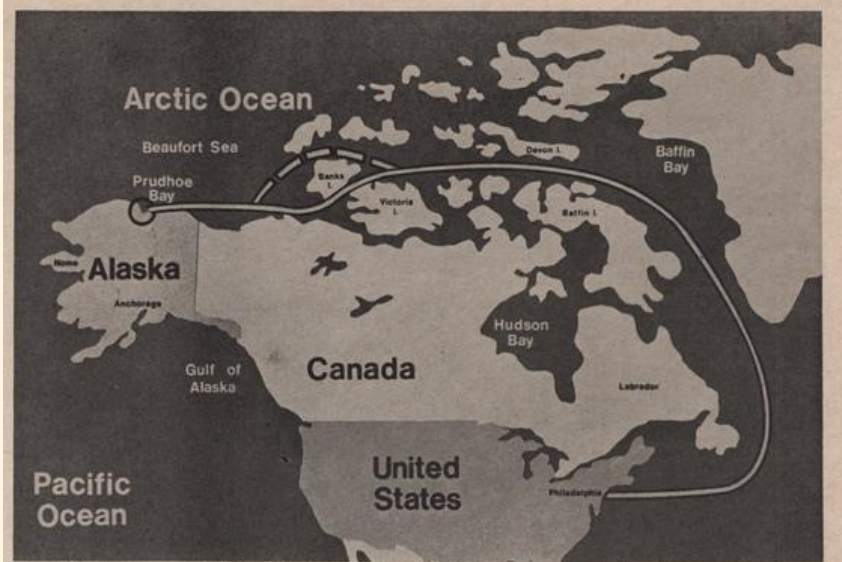
Yellow line: *Fram's* voyage from Spitsbergen to Tromsø, August 1896

Ontwikkeling internationaal raamwerk Noordpoolgebied

- Voor 1987
 - Praktijk veroorzaakt door (1973 Arctic Waters Pollution Prevention Act (AWPPA) van Canada)
 - 1973 Agreement on the Conservation of Polar Bears
- 1987-1996
 - 1987 Murmansk speech Gorbachov; Noordpoolgebied moet 'zone of peace' worden
 - 1991: Arctic Environmental Protection Strategy (AEPS)
- 1996: oprichting Arctische Raad

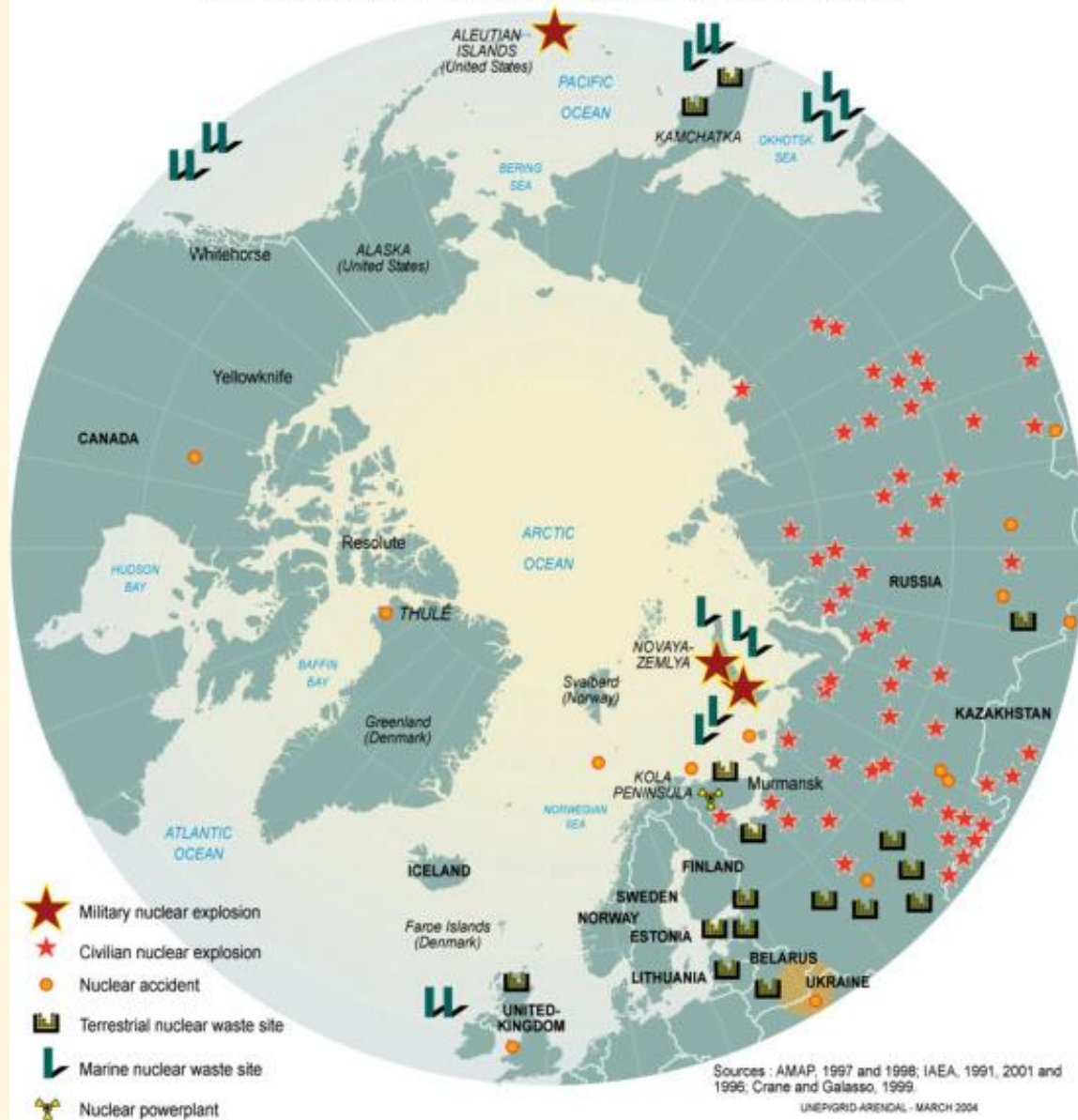

The 4,500-mile voyage of the Manhattan from Philadelphia to Prudhoe Bay is expected to take one month.

NUCLEAR ACTIVITIES IN THE ARCTIC OVER THE LAST 50 YEARS

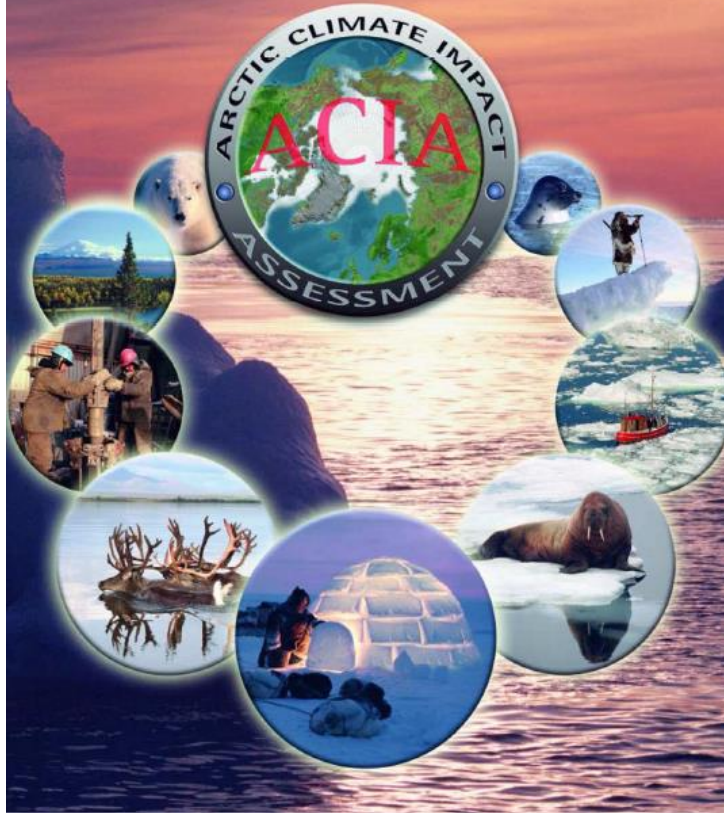

Ontwikkeling internationaal raamwerk Noordpoolgebied (verv.)

- 2004: Arctic Climate Impact Assessment (ACIA)
- 2007
 - Dramatische smelt zee-ijs
 - 'De Vlag'
- 2008: Ilulissat Declaration door de vijf kuststaten van de (centrale) Arctische Oceaan
 - Geen vacuüm internationaal recht, want het internationale recht van de zee (o.a. VN Zeerechtverdrag van 1982) is van toepassing

IMPACTS OF A WARMING ARCTIC

Belangrijkste internationale geschillen Noordpoolgebied

- Noordpoolgebied en Antarctica beiden poolgebieden maar fundamenteel verschillend vanuit perspectief internationaal recht
 - Enige geschil over land territoir: Hans Island (Canada vs Denemarken/Groenland)

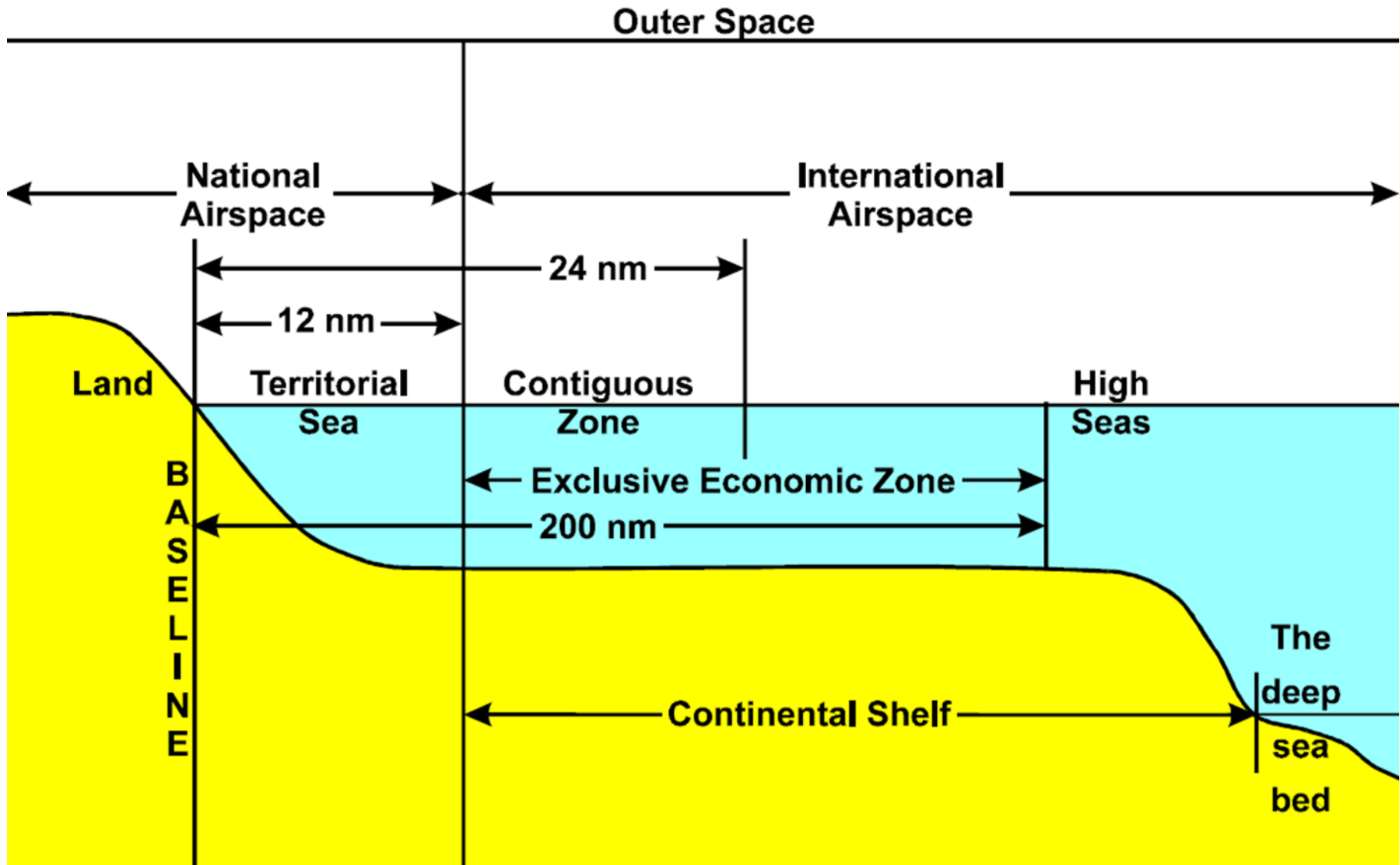
Belangrijkste internationale geschillen Noordpoolgebied (verv.)

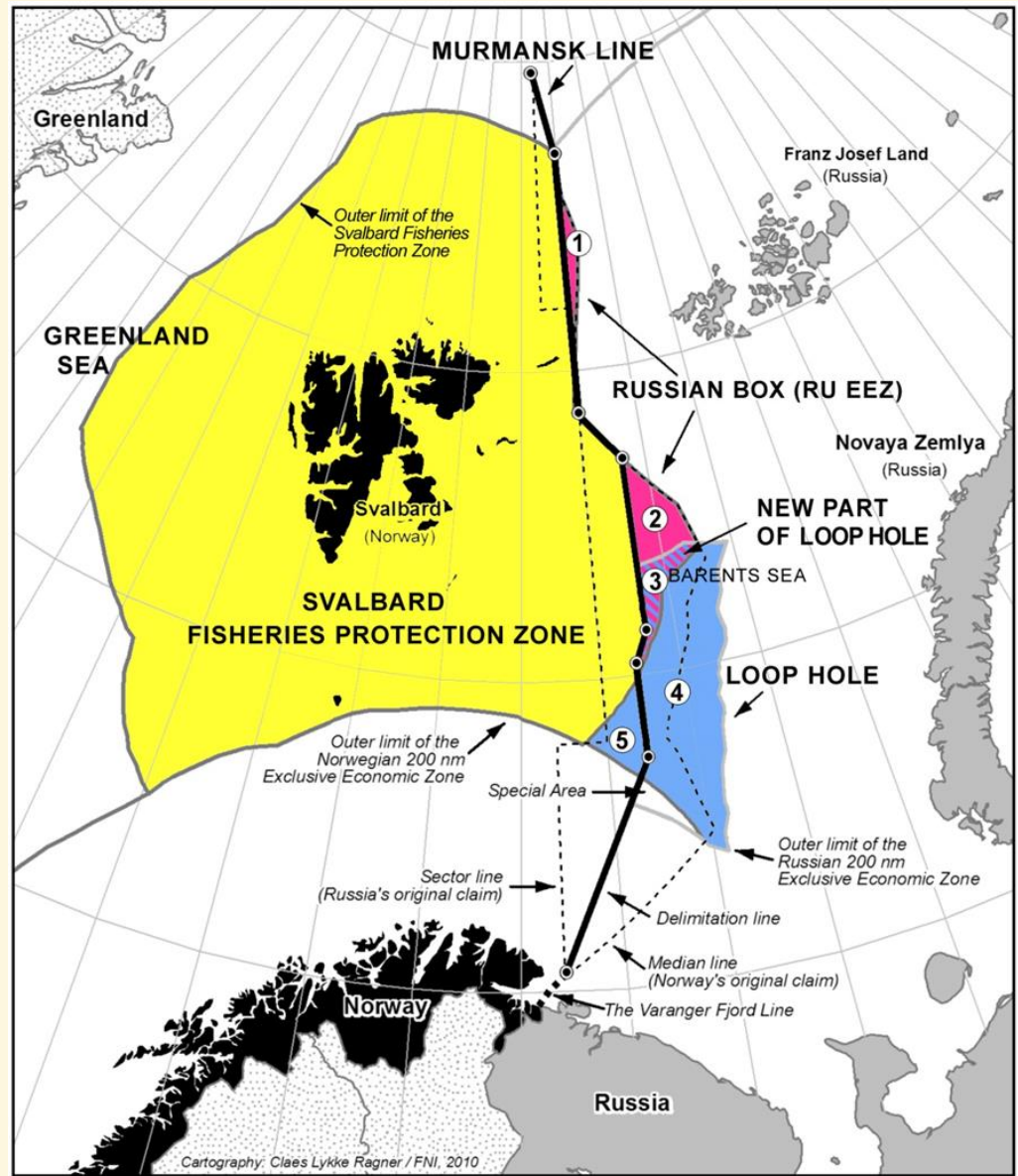
- Geschil over de geografische reikwijdte Spitsbergenverdrag (1920)
 - Eerst *terra nullius*
 - Nu absolute soevereiniteit Noorwegen
 - Gelijke toegang en verbod op discriminatie voor alle verdragspartijen (nu 46)
 - Standpunt Noorwegen
 - Verdrag niet van toepassing buiten territoriale zee
 - Svalbard heeft geen eigen continentaal plat
 - Meeste andere verdragspartijen
 - Verdrag van toepassing op alle maritieme zones van Svalbard

Afghanistan	Dominican Republic	Japan	Russian Federation
Albania	Egypt	Korea (North)	Saudi Arabia
Argentina	Estonia	Korea (South)	Slovakia
Australia	Finland	Latvia	South Africa
Austria	France	Lithuania	Spain
Belgium	Germany	Monaco	Sweden
Bulgaria	Greece	Netherlands	Switzerland
Canada	Hungary	New Zealand	United Kingdom
Chile	Iceland	Norway	United States
China	India	Poland	Venezuela
Czech Republic	Ireland	Portugal	
Denmark	Italy	Romania	

Maritieme zones en grenzen in het Noordpoolgebied

- Arctische Oceaan in feite niet anders dan andere Oceanen
- Vier enclaves volle zee: 'Banana Hole', 'Loop Hole', 'high seas area in the central Arctic Ocean', en 'Donut Hole'
- Aantal maritieme grenzen EEZ nog niet vastgesteld
 - Canada en Denemarken/Groenland in de Lincoln Sea
 - Canada en de VS in de Beaufort Sea
 - Rusland-VS grensverdrag formeel niet in werking

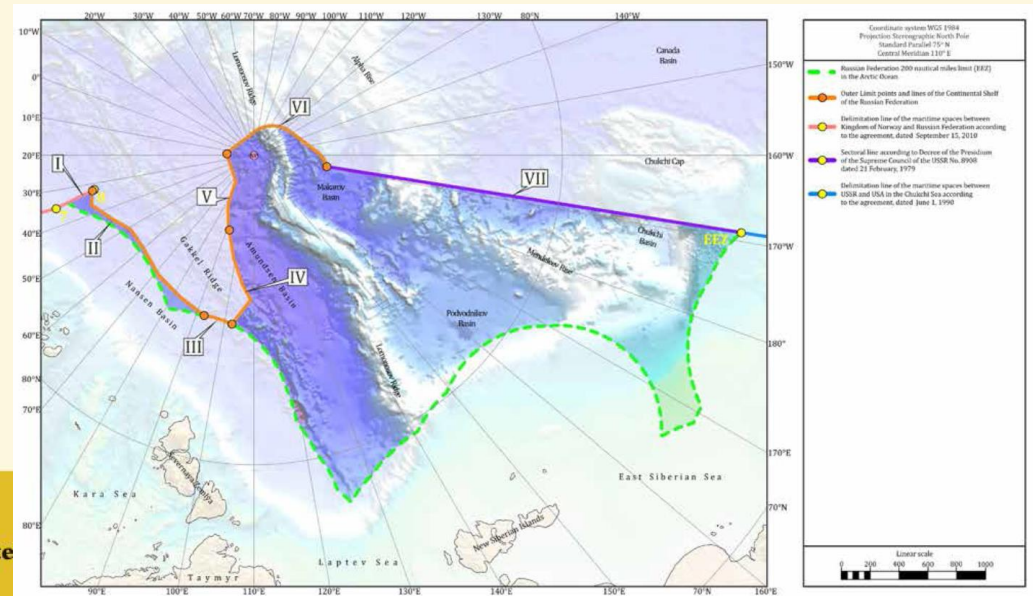
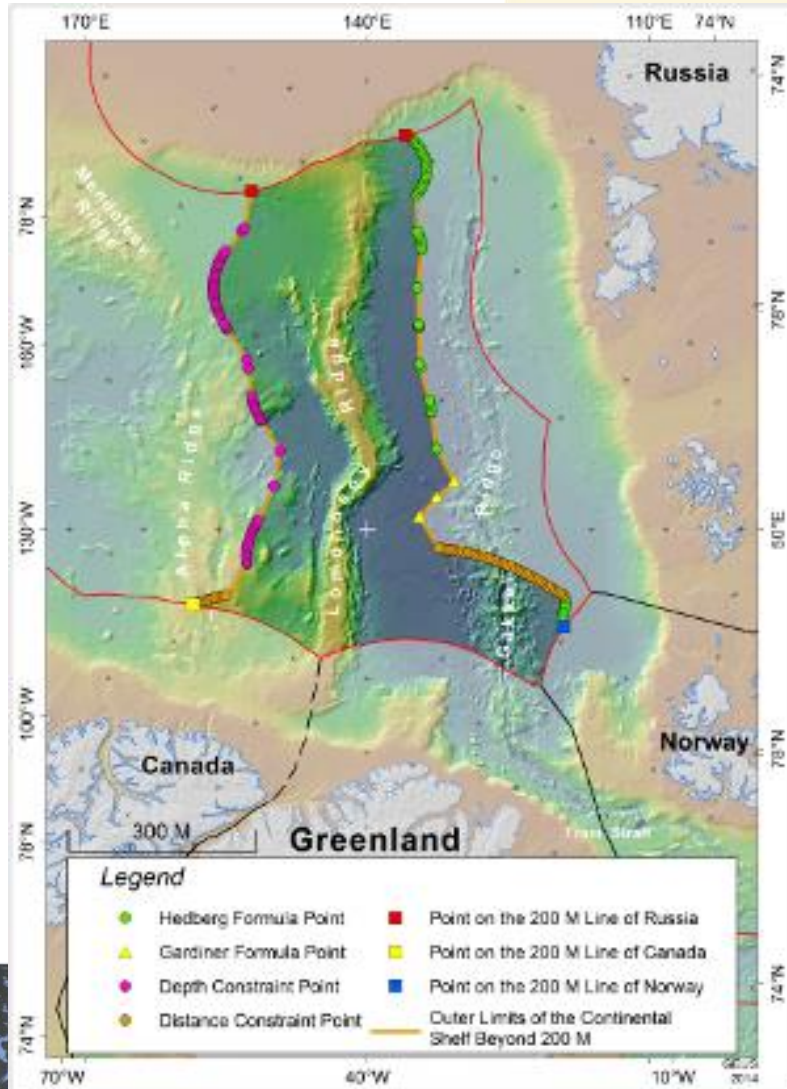
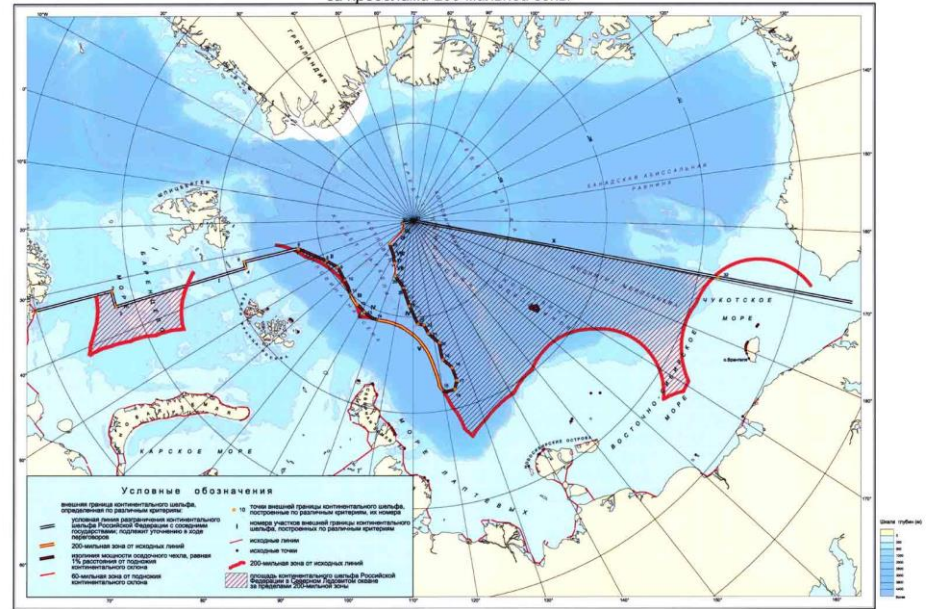

Maritieme zones en grenzen in het Noordpoolgebied(verv.)

- Continentale plat buiten 200 zeemijl
 - Rol Commission on the Limits of the Continental Shelf (CLCS)
 - Rusland (2001), Noorwegen (2006), Denemarken (2014), Rusland (herziene versie in 2015)
 - Canada (?) en VS (ooit ???)
 - Nadat CLCS klaar is, nog vele jaren onderhandelingen

Площадь континентального шельфа Российской Федерации в Северном Ледовитом океане за пределами 200-мильной зоны

Het internationale recht en het Noordpoolgebied

- Zeer uitgebreid
- Cruciaal onderscheid: mondiale component vs (sub-) regionale & bilaterale component
 - Bijv. VN Zeerechtverdrag vs Arctische Raad
- Voordelen en nadelen van regionale aanpak

De Arctische Raad

- Intergouvernementeel forum (geen intergouvernementele organisatie)
- Enorm breed mandaat (aanzienlijke onderbenutting)
- Geografische reikwijdte niet bepaald
- Drie categorieën deelnemers
 - Leden (Arctische staten): 8; geen nieuwe leden mogelijk
 - 'Permanent Participants': 6
 - Waarnemers (o.a. staten)
- Besluitvorming
- Gang van zaken
- Belangrijkste activiteiten
- Proliferatie van nieuwe Arctische lichamen

Alphabetical List of Observers			Chronological List of Observers		
State	Year appl.	Year adm.	State	Year appl.	Year adm.
China	2009	2013	Germany	- ^a	1998 ^b
France	2000	2000	Netherlands	- ^a	1998 ^b
Germany	- ^a	1998 ^b	Poland	- ^a	1998 ^b
Greece	2014	-	United Kingdom	- ^a	1998 ^b
India	2012	2013	France	2000	2000
Italy	2009	2013	Spain	2006	2006
Japan	2009 ^b	2013	China	2009	2013
Korea (ROK)	2009	2013	Italy	2009	2013
Mongolia	2013	-	Japan	2009 ^b	2013
Netherlands	- ^a	1998 ^b	Korea (ROK)	2009	2013
Poland	1996	1998 ^b	Singapore	2011	2013
Singapore	2011	2013	India	2012	2013
Spain	- ^a	2006	Mongolia	2013	-
Switzerland	2014	-	Turkey	2013	-
Turkey	2013	-	Greece	2014	-
United Kingdom	- ^a	1998 ^b	Switzerland	2014	-

De Arctische Raad (verv.)

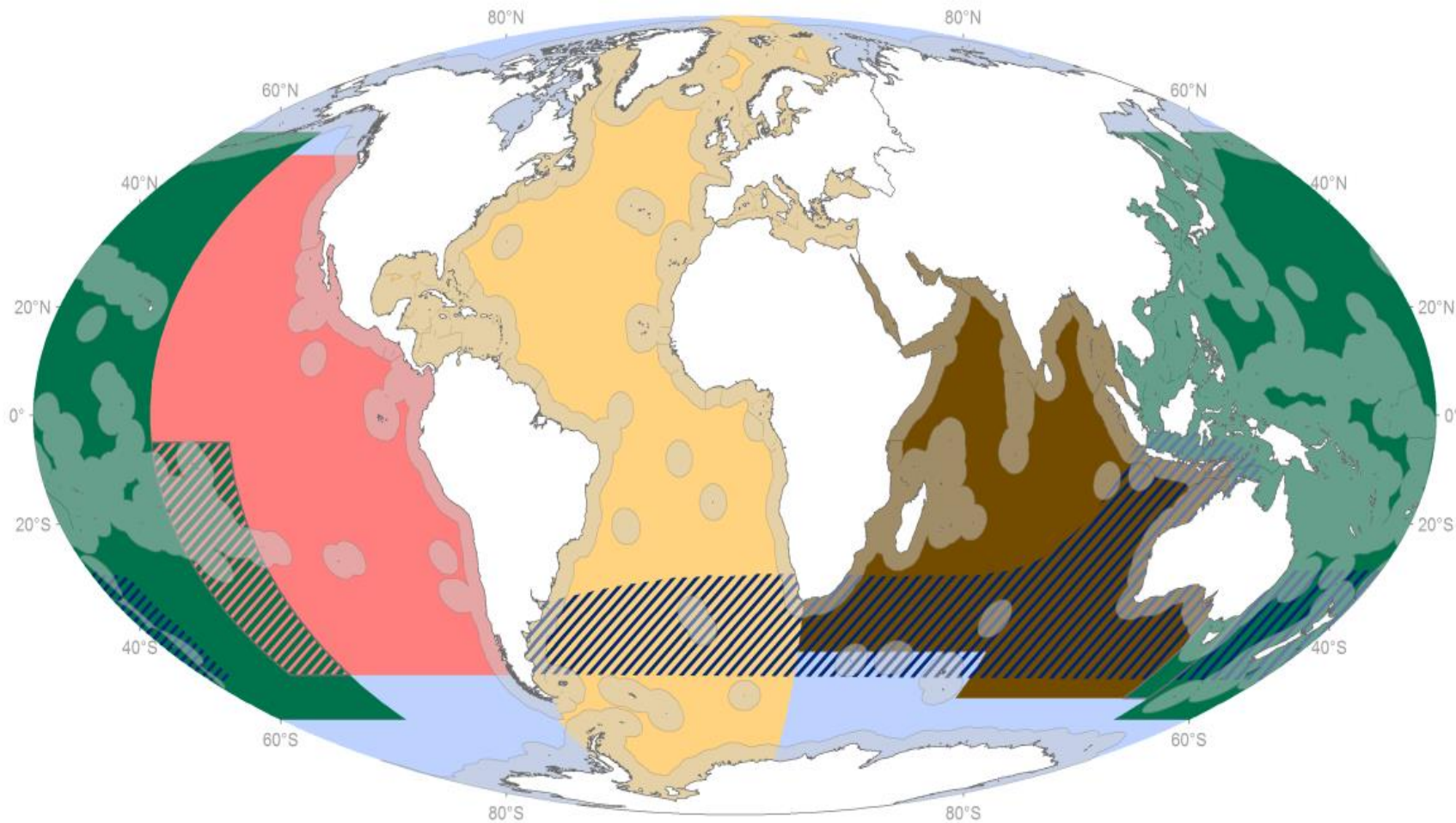
- 2008 Ilulissat Declaration: “no need to develop a new comprehensive international legal regime to govern the Arctic Ocean”
- Verdrag ‘modeled on Antarctic Treaty’ = the Big NONO
- Momenteel ook weinig steun voor omzetten 1996 Ottawa Declaration in verdrag

Onderhandelingen visserij in volle zee centrale Arctische Oceaan

- Internationaal visserijrecht
 - Mondiale vs regionale component
 - Daadwerkelijke regulering van visserij vooral middels Regional Fisheries Management Organizations (RFMOs)
- Grootste deel centrale Arctische Oceaan valt niet onder een bestaande RFMO
- Twee onderhandelingsfases
 - 'Vorbereidende fase' tussen 'Arctic Five' (2010-2015)
 - Huidige fase: 'Five-plus-Five': Arctic Five + China, EU, IJsland, Japan en Zuid Korea
 - 5 bijeenkomsten; laatste in maart 2017
 - Chairman's tekst: indien niet alle delegaties akkoord voor eind mei, dan nieuwe bijeenkomst

200nm limit

Tuna Regional Fisheries Management Organizations

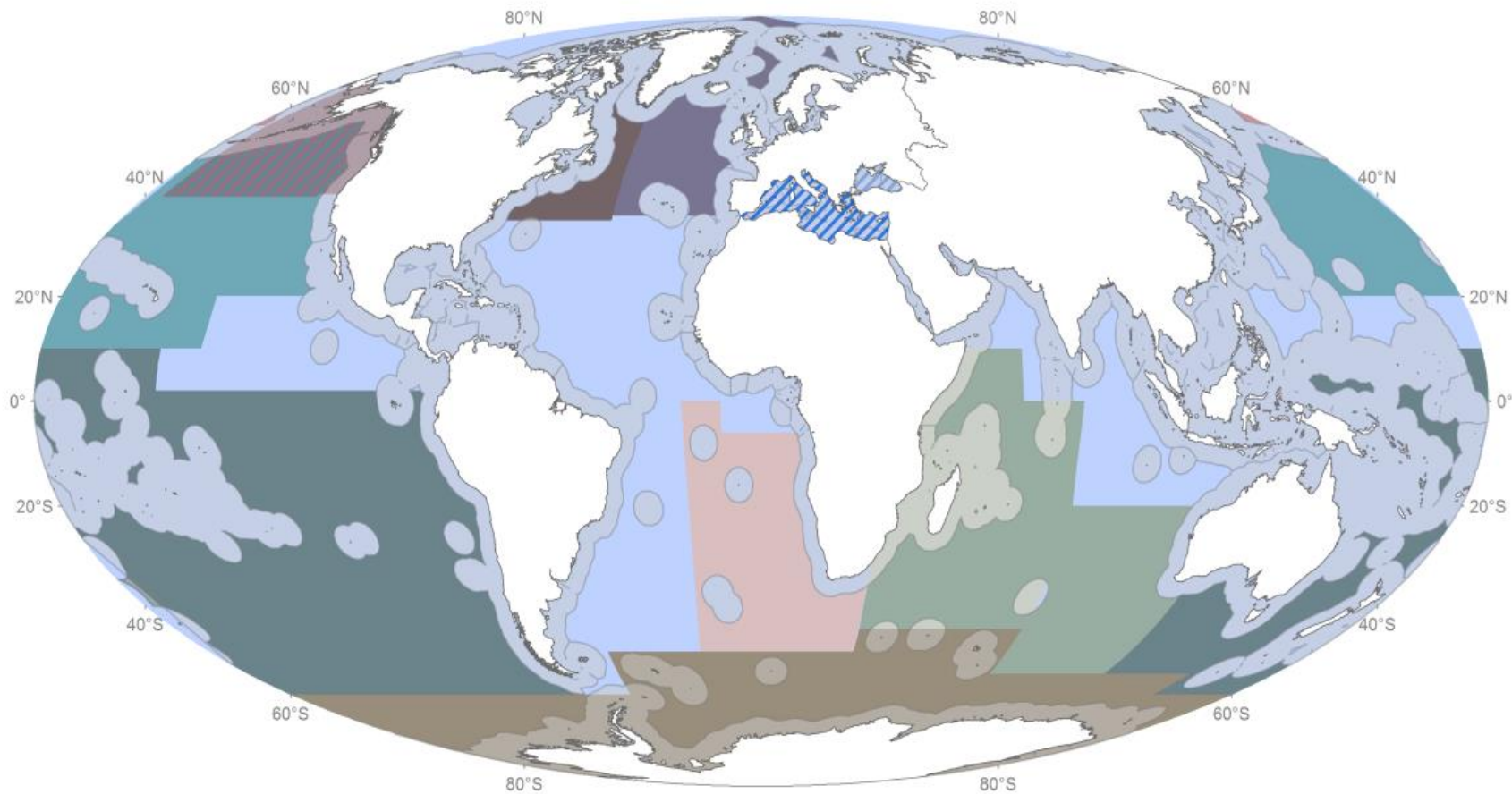
Commission for the Conservation of Southern Bluefin Tuna

Inter-American Tropical Tuna Commission (IATTC)

International Convention for the Conservation of Atlantic Tunas (ICCAT)

Indian Ocean Tuna Commission (IOTC)

Western and Central Pacific Fisheries Commission (WCPFC)

200nm limit

Non-Tuna Regional Fisheries Management Organizations

Conv. on Cons. of Antarctic Marine Living Resources

Conv. on Cons. & Mgmt of Pollock Resources in the Central Bering Sea

General Fisheries Council for the Mediterranean

International Pacific Halibut Commission

Northwest Atlantic Fisheries Organization (NAFO)

North East Atlantic Fisheries Commission (NEAFC)

North Pacific Anadromous Fish Commission

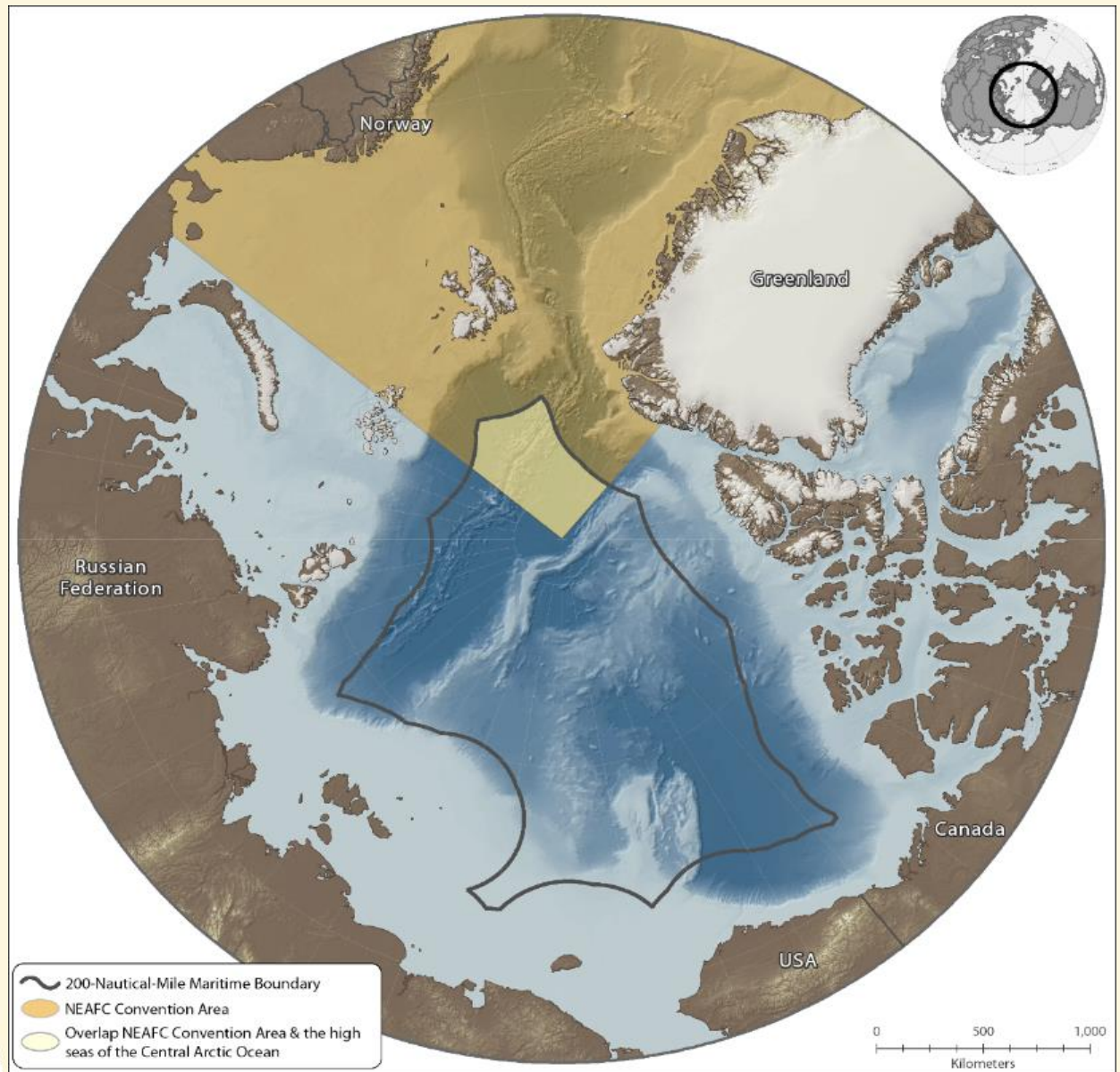
South East Atlantic Fisheries Organization (SEAFO)

South Indian Ocean Fisheries Agreement (SIOFA)

South Pacific Regional Fisheries Mgmt Org

Southwest Indian Ocean Fisheries Commission

Onderhandelingen visserij in volle zee centrale Arctische Oceaan (verv.)

- A5: 'Declaration Concerning the Prevention of Unregulated High Seas Fishing in the Central Arctic Ocean' (Oslo, juli 2015)
 - alleen commerciële visserij onder auspiciën RFMO
- Five-plus-Five
 - Verdrag of Verklaring?
 - inhoud lijkt in vergelijking met Oslo Declaration meer op RFMO
 - besluitvorming en inwerkingtreding
 - Svalbard

Dank voor de aandacht!

Vragen?

Universiteit Utrecht